

Коминике Управног одбора Савјета за провођење мира

Наглашавајући да провођење Општег оквирног споразума за мир и даље представља темељ за стабилну, сигурну и просперитетну Босну и Херцеговину (БиХ), Управни одбор Савјета за провођење мира (Peace Implementation Council) подсјећа све стране на њихову обавезу да у потпуности поштују Општи оквирни споразум за мир, све његове анексе и одлуке високог представника. Управни одбор још једном потврђује своје неупитно опредјељење за територијални интегритет и темељну структуру БиХ као јединствене и суверене државе, која се састоји од два ентитета. Управни одбор понавља да ентитети немају право на отцјепљење од БиХ и да они правно постоје само на основу Устава БиХ. Управни одбор подсјећа власти у БиХ да је Устав БиХ саставни дио Општег оквирног споразума за мир и да су одлуке Уставног суда БиХ коначне и обавезујуће и морају да се спроводе. Управни одбор још једном потврђује своју пуну подршку високом представнику у обезбјеђењу пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10 и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности УН-а, што остаје непромијењено. Управни одбор подвлачи да међународна заједница и даље задржава потребне инструменте за осигурање провођења Општег оквирног споразума за мир. Управни одбор Савјета за провођење мира наглашава потребу за пуном имплементацијом програма 5+2, што је и даље услов за затварање Канцеларије високог представника.

Политички директори Управног одбора Савјета за провођење мира састали су се у Сарајеву 8. и 9. децембра 2022. године.

У свјетлу озбиљних изазова и могућности са којима се Босна и Херцеговина суочава, Управни одбор Савјета за провођење мира је расправљао о Општим изборима одржаним 2. октобра, формирању власти, владавини права и евроатлантским интеграцијама БиХ.

Чланови Управног одбора Савјета за провођење мира поздрављају провођење општих избора у Босни и Херцеговини, одржаних 2. октобра 2022. године. Према прелиминарним информацијама Посматрачке мисије ОЕБС/ОДИХР-а, избори су генерално били проведени у компетитивној атмосфери и добро организовани, али их је обиљежило и неповјерење у јавне институције и реторика која позива на етничке подјеле. Истовремено, Управни одбор Савјета за провођење мира напомиње да су изборе пратиле оптужбе за озбиљне изборне крађе, посебно, али не једино, у случају избора за функцију предсједника у Републици Српској. Управни одбор Савјета за провођење мира позива надлежне власти да без оклијевања и у потпуности истраже ове наводе и казне кривце у складу са свим законом предвиђеним казнама.

Управни одбор Савјета за провођење мира се састао са новоименованим главним тужиоцем Тужилаштва БиХ, предсједником Суда БиХ и предсједником Високог судског и тужилачког савјета БиХ, те поново позвао на предузимање ефикасних, правовремених и одрживих мјера против организованог криминала и системске политичке корупције. Управни одбор Савјета за провођење мира изражава жаљење што су непотизам и корупција и даље основни камен спотицања, чиме се наносе огромне штете економији, свакодневном животу грађана и политичкој атмосфери. Предузимање активности у овој области би показало опредјељење за владавину права и транспарентност, што је од кључног значаја за европски пут БиХ, те би допринијело сигурности и добробити свих грађана Босне и Херцеговине. Управни одбор Савјета за провођење мира је изразио безусловну подршку органима власти на свим нивоима у суочавању са овим кључним изазовима и позвао власти БиХ да хитно усвоје интегритетске

амандмане на Закон о Високом судском и тужилачком савјету, закон о судовима и закон о спречавању сукоба интереса, у потпуности усклађене са европским и међународним стандардима.

Управни одбор Савјета за провођење мира изражава жаљење што политичке странке нису успјеле постићи договор о изборној реформи, због чега је високи представник 27. јула донио неколико амандмана на Изборни закон, чиме су уведене нове санкције за изборне крађе и ојачане надлежности Централне изборне комисије. Управни одбор Савјета за провођење мира позива новоизабране власти БиХ да предузму даље законодавне реформе, чиме би се унаприједила транспарентност и интегритет избора и осигурала одговарајућа средства за Централну изборну комисију. Управни одбор Савјета за провођење мира наглашава да ће, у коначници, одговорност локалних власти за провођење реформских процеса имати кључни значај за напредовање Босне и Херцеговине на путу ка ЕУ.

Управни одбор Савјета за провођење мира истиче да функционисање демократских институција има суштински значај за евроатлантске интеграције Босне и Херцеговине. Високи представник је 2. октобра 2022. године донио амандмане на Устав Федерације и на Изборни закон БиХ, са циљем рјешавања неколико питања која се односе на функционалност и осигурање правовременог формирања власти. Управни одбор Савјета за провођење мира поздравља досадашње позитивне кораке које су домаћи политички актери предузели на осигурању функционалности институција, укључујући и именовање четири судије Уставног суда Федерације БиХ. Управни одбор Савјета за провођење мира изражава задовољство због чињенице да су Заступнички дом Парламента Босне и Херцеговине, Народна скупштина Републике Српске, Заступнички дом Федерације БиХ, те све кантоналне скупштине већ одржале своје конституирајуће сједнице. Управни одбор Савјета за провођење мира позива све политичке актере да задрже ову позитивну динамику у процесу успостављања законодавне и извршне власти на свим нивоима у складу са законом, и у процесу договарања свеобухватног коалиционог

програма, који би се фокусирао на провођење реформи и напредовање БиХ на путу ка ЕУ. Преостала именовања у структурама власти требају бити ријешена. Управни одбор Савјета за провођење мира позива Фискални савјет и Савјет министара БиХ да одобре Глобални фискални оквир за период 2023.-2025. године, како би се припремило усвајање државног буџета. Управни одбор Савјета за провођење мира такође подсјећа све власти на њихову обавезу, дефинисану Општим оквирним споразумом за мир, да сарађују са Канцеларијом високог представника.

Управни одбор Савјета за провођење мира осуђује сваки облик сецесионистичке реторике и дјеловања те позива владајућу коалицију у Републици Српској да престане са свим активностима којима се крши Општи оквирни споразум за мир, укључујући и Устав БиХ, или којима се угрожавају државне надлежности или суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине. Управни одбор Савјета за провођење мира истиче обавезу да се осигура провођење одлука свих судова. Управни одбор Савјета за провођење мира такође изражава забринутост због угрожавања слободе изражавања, слободе медија и слободе удруживања у БиХ те је узнемирен позивањем на доношење законских рјешења којима се ограничавају ова права у Републици Српској. Управни одбор Савјета за провођење мира понавља да су ова права и професионално и одговорно новинарство од кључног значаја за свако демократско друштво.

Подсјећајући на настојања високог представника да покрене парламентарни процес у циљу рјешавања питања државне имовине у складу са пресудама Уставног суда БиХ, Управни одбор Савјета за провођење мира позива Парламентарну скупштину БиХ да се ангажује и да без даљих одлагања усвоји закон којим се регулише ово питање. Рјешавање питања државне имовине је кључни елемент програма 5+2, чије је испуњавање и даље неопходно за затварање Канцеларије високог представника.

Управни одбор Савјета за провођење мира позива све стране да промовишу окружење које погодује помирењу. То захтијева

прихваћање и признавање чињеница, подучавање будућих генерација истини, поштовање свих жртава и сјећање на све жртве без обзира на њихову етничку припадност, рад на лоцирању, проналаску и идентификовању несталих те провођење истраге и кривичног гоњења осумњичених особа које су још увијек на слободи. То је једини пут ка будућности који лијечи и зацјељује ране БиХ и гарантује праведан и трајан мир за будуће генерације.

Управни одбор Савјета за провођење мира такође поздравља једногласну одлуку за поновно продужење мандата мисије EUFOR-a/ALTHEA, које је 2. новембра 2022. године усвојио Савјет безбједности УН-а. Мисија EUFOR-a/ALTHEA има кључну улогу у пружању подршке локалним органима власти у одржавању безбједног окружења у Босни и Херцеговини.

Европска комисија је 12. октобра дала препоруку да Савјет одобри Босни и Херцеговини кандидатски статус, уз предузимање одређеног броја корака. Управни одбор Савјета за провођење мира позива органе власти да четворогодишњи мандат који је пред њима искористе за рјешавање изазова и кориштење шанси које су пред БиХ. Управни одбор Савјета за провођење мира позива домаће политичке актере да наставе политичке преговоре и да се укључе у јавну расправу о суштинским реформама, укључујући уставне и изборне реформе како би се осигурала једнакост свих грађана и елиминисала дискриминација, посебно путем спровођења судске праксе Европског суда за људска права у групи предмета Сејдић и Финци.

Управни одбор Савјета за провођење мира ће одржати своју сљедећу редовну сједницу 6. и 7. јуна 2023. године.